

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-08-14

Diarienummer 2026-13559

Handläggare

Felicia Möller

Telefon: 031-36 839 82

E-post: felicia.moller@miljo.goteborg.se

Yttrande till Klimat- och näringslivsdepartementet över remiss Naturvårdsverkets skrivelser Framställan med förenklingar och förbättringar i spårbarhets-systemet för farligt avfall och Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föreningar i avfall, KN2026/00593

Förslag till beslut

Miljö- och klimatnämnden skickar yttrande över remiss Naturvårdsverkets skrivelser Framställan med förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall och Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föreningar i avfall i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1, till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Sammanfattning

Naturvårdsverket föreslår att dagens krav på transportdokument och anteckningsskyldighet ersätts med en gemensam transportanteckning mellan lämnare och transportör. Mottagare ska ta fram en mottagaranteckning inom fem arbetsdagar. Tidsfristen för att rapportera uppgifter till avfallsregistret förlängs till fem arbetsdagar. Den som lämnar uppgifter ska få ett unikt identifikationsnummer som ska visas för mottagaren för att stärka spårbarheten.

För gemensamma avfallsutrymmen införs särskilda regler där avfallsproducenter rapporterar halvårsvis och insamlare får ange total mängd per avfallstyp. Motsvarande halvårsvis rapportering föreslås även för mäklare och handlare samt den som antecknar behandlingsresultat. Kommunen undantas från krav på transport- och mottagaranteckning vid insamling av farligt avfall från hushåll fram till dess att avfallet lämnar insamlingsplatsen. Även butiker som tar emot elavfall och bärbara batterier från hushåll undantas från mottagaranteckning.

Förslaget innehåller även en definition av transport, justeringar av miljöstraffsavgifter samt införande av spårbarhet för POPs-avfall (avfall med långlivade organiska föreningar).

Miljöförvaltningen bedömer att transportanteckningen, enligt förslaget, ger ett tydligare och mer enhetligt regelverk och att delat ansvar för upprättande fungerar i praktiken. Uppgift om avfallsproducent och identifikationsnummer stärker spårbarheten och

möjliggör uppföljning av systematisk omklassning av avfall. Uppgift om mäklare/handlare, enligt förslaget, bör införas då nyttan överstiger den begränsade administrativa ökningen.

Miljöförvaltningen bedömer att förslaget om undantag för mobila serviceverksamheter och undantag för butiksverksamheter som tar emot konsumentavfall underlättar den administrativa bördan för verksamheten.

En definition av transport bedöms öka tydligheten och minska risken för felaktiga bedömningar vid tillsyn. Förvaltningen delar Naturvårdsverkets bedömning att spårbarhet för POPs-avfall bör införas i spårbarhetssystemet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslaget kan ge positiva samhällsekonomiska effekter genom stärkt spårbarhet av farligt avfall, minskad risk för felaktig hantering och förbättrade förutsättningar för cirkulär ekonomi, men påverkar inte segregation, näringsliv eller arbetsmarknad i någon större omfattning.

Bedömning ur ekologisk dimension

En förbättrad spårbarhet av farligt avfall och POPs kan ge en bättre och mer träffsäker tillsyn mot hantering av farligt avfall och POPs. Vilket i högre grad kan hindra eller åtgärda spridning av miljö- och hälsofarliga ämnen till luft, mark och vatten.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Yttrande till Klimat- och näringslivsdepartementet över remiss Naturvårdsverkets skrivelser Framställan med förenklingar och förbättringar i spårbarhets-systemet för farligt avfall och Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föreningar i avfall, KN2026/00593
2. Remiss Naturvårdsverkets skrivelse Förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall, NV-05847-24
3. Remiss Naturvårdsverkets skrivelse Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föreningar i avfall, NV-26-001805
4. Remissmissiv Klimat- och näringslivsdepartementet, KN2026/00593

Beskrivning av ärendet

Klimat- och näringslivsdepartementet har gett Göteborgs Stad möjlighet att yttra sig över remiss Naturvårdsverkets skrivelser Framställan med förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall och om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall, KN2026/00593. Remissen ska besvaras senast 11 september 2026.

Stadsledningskontoret har översänt remissen till miljö- och klimatnämnden för direkt besvarande till departementet. Kretslopp- och vatten har skickat in underlag till yttrande till miljöförvaltningen.

Miljöförvaltningen har bedömt förslagen i remissen och tagit fram förslag till yttrande som redovisas i tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Bakgrund

Naturvårdsverket har genomfört en omfattande utredning av dagens system för spårbarhet av farligt avfall. Bakgrunden är att nuvarande regler upplevs som svårtolkade, administrativt betungande och delvis ineffektiva, samtidigt som spårbarheten inte alltid är tillräcklig för att säkerställa korrekt hantering eller effektiv tillsyn. Endast cirka 62 000 av landets 1,3 miljoner verksamheter har hittills rapporterat till avfallsregistret, vilket visar att systemet inte fungerar som avsett. Förslagen är en del av regeringens uppdrag att minska regelbördan för företag och förbättra efterlevnad av lagar och föreskrifter.

Naturvårdsverkets förslag

Transportdokument tas bort – ersätts av transportanteckning

Naturvårdsverket föreslår att dagens transportdokument och anteckningsskyldighet ersätts av en gemensam transportanteckning. Den ska tas fram av transportör och lämnare och innehålla uppgifter om vikt, datum, lämnare, transportör, mottagare, plats och transportsätt. Vid transport från uppkomstplats ska även avfallsproducenten anges.

Mottagaranteckning införs

Mottagaren ska ta fram en mottagaranteckning inom fem arbetsdagar. Detta ersätter dagens anteckningsskyldighet för mottagare.

Längre tidsfrister för rapportering

Rapportering till avfallsregistret ska ske inom fem arbetsdagar i stället för två.

Unikt identifikationsnummer för varje transport

Varje transportanteckning ska få ett identifikationsnummer som kopplar ihop transport och mottagning. Identifikationsnumret ska skickas till mottagaren inom fem arbetsdagar.

Förenklade regler för gemensamma avfallsutrymmen

Avfallsproducenter ska föra löpande anteckningar och rapportera halvårsvis. Insamlare får ange total mängd per avfallstyp i stället för att föra anteckning om varje avfallsproducent som lämnar avfall.

Halvårsrapportering för mäklare, handlare och behandlingsanläggningar

Dessa aktörer ska lämna uppgifter halvårsvis i stället för löpande.

Utökade undantag för kommuner och butiker

Kommunen undantas från transport- och mottagaranteckning vid insamling av hushållens farliga avfall fram till dess att avfallet lämnar insamlingsplatsen. Butiker som tar emot konsumentelavfall och bärbara batterier från hushåll undantas från mottagaranteckning.

Undantag för mobil installations- och serviceverksamhet

Transportanteckning krävs inte för <200 kg/200 liter eget farligt avfall som körs från uppkomstplats till verksamhetens ordinarie lagringsplats.

Definition av transport införs

En tydlig definition av transport införs i avfallsförordningen. Detta ska minska tolkningsproblem kring intern förflyttning.

Spårbarhet för POPs-avfall

Spårbarhet ska även gälla icke-farligt avfall som innehåller POPs (långlivade organiska föreningar).

Förvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen har tagit del av Naturvårdsverkets framställan om förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall och gör bedömningen att förslagen sammantaget innebär ett tydligare, mer enhetligt och praktiskt tillämpbart regelverk. Förvaltningens slutsatser grundar sig på en genomgång av nuvarande tillämpningsproblem, tillsynserfarenheter och de konsekvenser som föreslås i framställan.

Harmonisering med transportanteckning

Förvaltningen bedömer att ersättningen av dagens transportdokument och anteckningsskyldighet med en gemensam transportanteckning är en ändamålsenlig förändring. Nuvarande system innebär flera parallella krav som ofta upplevs som svårtolkade av verksamhetsutövare. En sammanslagning av dokumentationskraven skapar en mer sammanhållen struktur och minskar risken för felaktiga eller ofullständiga uppgifter. Förvaltningen bedömer att detta kan bidra till en mer effektiv tillsyn, eftersom det blir enklare att följa avfallets väg och härleda ansvar i de fall där brister upptäcks. Att ansvaret för att ta fram transportanteckningen delas mellan lämnare och transportör bedöms inte innebära några nya tillämpningsproblem, då liknande ansvarsfördelning redan förekommer och fungerar i praktiken.

Uppgift om avfallsproducent

Förvaltningen ser särskilt positivt på kravet att transportanteckningen ska innehålla uppgift om vem som producerat avfallet när det transporteras från uppkomstplatsen. Denna uppgift är central för spårbarheten och kan ge tillsynsmyndigheten bättre möjligheter att identifiera verksamheter eller aktiviteter som genererar farligt avfall och som kan behöva kontrolleras närmare. Förvaltningen bedömer att nyttan med denna uppgift överstiger den administrativa belastning som kan uppstå för verksamhetsutövare.

Förlängd tidsfrist för rapportering

Naturvårdsverkets förslag att förlänga tidsfristen för rapportering från två till fem arbetsdagar bedöms som rimligt. Förvaltningen konstaterar att rapportering i dag ofta sker för sent, vilket tyder på att nuvarande tidsram är svår att uppfylla. En längre tidsfrist kan därför förbättra efterlevnaden. Miljöförvaltningen och Kretslopp och vatten anser att begreppet ”vardag” är tydligare än ”arbetsdag”, och att en justering skulle minska risken för missförstånd.

Anteckningar ska förenas med identifikationsnummer

Förvaltningen bedömer att införandet av ett identifikationsnummer som följer både transportanteckning och mottagaranteckning är en viktig förbättring. Ett gemensamt nummer skapar en tydligare koppling mellan avlämning, transport och mottagning och kan underlätta upptäckt av systematisk omklassning av avfall, vilket är ett känt problem vid mottagning. Kretslopp och vatten anser att identifikationsnumret bör göras tillgängligt i avfallsregistret för samtliga berörda parter direkt vid registrering för att säkerställa att spårbarheten fungerar i praktiken.

Förslag på uppgift om vem som har förmedlat, köpt eller sålt avfall

Förvaltningen stödjer förslaget att transportanteckningen ska innehålla uppgift om vem som har förmedlat, köpt eller sålt avfallet. Denna uppgift finns ofta redan i verksamhetens interna dokumentation och bedöms ge betydande tillsynsnytta genom att tydliggöra avfallskedjan och ansvarsfördelningen mellan aktörer. Förvaltningen bedömer att nyttan överstiger den begränsade administrativa ökningen.

Undantag för mobila serviceverksamheter

Förvaltningen anser att undantaget för mobil installations-, underhålls- och reparationsverksamhet är proportionerligt. Dessa verksamheter hanterar ofta små mängder farligt avfall och saknar resurser för omfattande administration. Undantaget bedöms minska regelbördan utan att spårbarheten i de mest riskfyllda leden försämrats, eftersom spårbarheten kvarstår när avfallet lämnas till mottagningsanläggning. Förvaltningen stödjer även att undantaget mängdbegränsas för att säkerställa att större transporter inte undantas.

Undantag för butiker som tar emot elavfall

Förvaltningen bedömer att undantaget för hushållslämnat konsumentelavfall och bärbara batterier är rimligt. En skyldighet för butiker att ta fram mottagaranteckning vid varje enskilt hushållslämnat avfall skulle innebära en oproportionerlig administrativ börda och ge begränsad tillsynsnytta, eftersom den centrala spårbarheten uppstår först när avfallet lämnas vidare till nästa aktör.

Definition transport införs

Förvaltningen ser positivt på att en definition av transport införs i avfallsförordningen. I dag finns variationer i hur intern förflyttning och transport tolkas, vilket skapar osäkerhet vid tillsyn. En definition minskar risken för felaktiga bedömningar och harmoniserar regelverket med farligt gods-regleringen.

Behov av att förtydliga begrepp

Kretslopp och vatten anser att vissa begrepp och definitioner behöver förtydligas, bland annat ”galleria” och ”farligt avfall från hushåll”. Kretslopp och vatten bedömer att begreppet ”farligt avfall under kommunalt ansvar” är mer ändamålsenligt och bättre harmoniserat med övrig avfallslagstiftning. Vidare ser Kretslopp och vatten även behov av att undantaget inte begränsas till insamlingsplatser som inte är behandlingsanläggningar, eftersom förberedelse för återanvändning är en avfallsbehandling som kan förekomma på återvinningscentraler.

Spårbarhet för icke-farligt POPs-avfall

Förvaltningen delar Naturvårdsverkets bedömning att spårbarhet för POPs-avfall bör införas i spårbarhetssystemet. Förvaltningen anser att det är rimligt att använda befintligt

avfallsregister för detta ändamål, men ser även att en ändrad klassning av POPs-avfall på EU-nivå skulle kunna ge en mer konsekvent reglering.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att Naturvårdsverkets förslag är väl avvägda och att de föreslagna förenklingarna stärker spårbarheten, minskar administrationen och förbättrar förutsättningarna för effektiv tillsyn. Förvaltningen ser samtidigt behov av vissa förtydliganden och justeringar, men bedömer att förslagen i sin helhet är ändamålsenliga och bör genomföras.

Maria Jacobsson

Philippa Jacobs

Direktör

Interim Avdelningschef